

Egļu audžu atbildes reakcija uz gaisa piesārņojumu Kurzemē

Oskars Zaļkalns

LLU Meža fakultāte

oskars.zalkalns@dienvidkurzeme.vmd.gov.lv

Gaisa piesārņojums ir viens no vides piesārņojuma veidiem, kas būtiski ietekmē apkārtējo vidi, tai skaitā arī kokaugus. Vides iedarbības analīzei uz mežu ekosistēmām, ir teorētisks un praktisks raksturs, jo tādā veidā tiek atsegtas daudzas problēmas. Lai noskaidrotu gaisa piesārņojuma radītos kaitējumus kokaugiem Kurzemē tika ierīkoti divi parauglaukumu transekti, kas aptver vidēja vecuma un pieaugušas egļu (*Picea abies* (L.) Karst.) audzes kopskaitā 30 parauglaukumos. Egļu audzes tika izvēlētas tādēļ, ka arī Eiropā parasto egli izmanto gaisa piesārņojuma līmeņa noteikšanai. Audžu atbildes rādītājs, kas raksturo mežaudzi neatkarīgi no tās vecuma un meža augšanas apstākļu tipa ir krājas papildus pieaugums. Krājas papildus pieaugums „D” transektā variē no $7.86\text{m}^3 \text{ha}^{-1}$ līdz $-15.60\text{m}^3 \text{ha}^{-1}$ un „Z” transektā variē no $2.79\text{m}^3 \text{ha}^{-1}$ līdz $-21.37\text{m}^3 \text{ha}^{-1}$. Audžu reakcija atkarīga no attāluma līdz piesārņojuma avotiem, kā arī no audzes vecuma. Papildus šiem rādītājiem būtu jāvērtē arī audzes telpiskais novietojums dabā, lai varētu izvērtēt visus papildus faktorus, kas ietekmē konkrētās audzes augšanas gaitu.